

Dagthema: Ik geloof. Geloof ik?

Beloken Pasen

Overweging 16 april

Voorgangers: Maranca Schenkeveld, Noud-Lodewijk

“... Het woord GELOVEN staat voor méér dan alleen het religieuze geloven. In onze taal staat het ook voor het “voor waar aannemen” wat een ander zegt ...”

Openingslied: Op mijn levenslange reizen

(1 Koningen 19, vers 4-8)

Op mijn levenslange reizen
twijfel donker achtervolgt mij,
liefde blind holt voor mij uit
zing ik op steeds andere wijzen
over wie ik niet kan spreken, zing ik:
'Ooit mijn hart te breken,
ooit mijn hart voor jou te breken'.

Opgereisd, pas halverwege,
met een keel kapot gezongen,
met een hart voor wie gebroken,
kruip ik onder dorenstruiken,
druk mijn ogen in de aarde,
smee dat nu het eind zal komen,
smee de dood, dat hij zal komen.

Spoorloos trok voorbij de twijfel
waar ik lag. De liefde keerde,
zag mij, bracht mij drank en spijs,
deed mij opstaan uit de dood.
Nog een leven zal ik reizen,
nog een leven zal ik reizen.
Nooit meer zonder reisgenoot.

Openingsgebed

Geraakt en geroepen
door de Liefde van de Eeuwige en Barmhartige
zijn wij hier bij elkaar,
en wij noemen de Naam van Jezus van Nazareth,
onze broeder en bondgenoot.
En wij weten ons verzekerd
van de aanwezigheid van de Heilige Geest
die ons inspireert en enthousiast maakt
om het leven ten volle aan te gaan en te leven.

Welkom

Inleiding op de viering

Het is de eerste zondag na Pasen en wordt 'Beloken Pasen' genoemd. Onbekend met dit begrip heb ik opgezocht waar het voor staat.

"Beloken" is het voltooid deelwoord van "beluiken" (het tegenovergestelde van "ontluiken") en betekent "afgesloten". Beloken Pasen betekent dat de paasweek (het Paasoctaaf) wordt afgesloten. Het Paasoctaaf zijn de eerste acht dagen (octaaf) van de paastijd. Deze lopen van Paaszondag tot en met de zondag na Pasen. Deze acht dagen worden allemaal gevierd als hoogfeesten. Met 'Beloken Pasen' wordt de vreugde van Pasen afgesloten: de kerk gaat over tot de orde van de dag. Tot zover de uitleg over Beloken Pasen.

We sluiten iets af, maar we gaan ook weer verder. Verder met ons geloof in God, verder met ons geloof in het goede van mensen, verder met ons leven. Want het onvoltooid verhaal gaat steeds maar door.

De centrale lezing van vandaag is het verhaal van de ongelovige Tomas. Hij geloofde niet dat Jezus na zijn dood verschenen was aan zijn leerlingen, op een moment dat Tomas er zelf niet was. Eerst zien, dan geloven was zijn motto.

Van de ongelovige Tomas kwam ik op het thema Geloven en niet geloven. Hoe gelovig zijn we zelf? In meerdere liederen van vandaag gaat het daar over. "Op mijn levenslange reizen, twijfel donker achtervolgt mij" en "Hoor, maar ik kan niet horen". Wat is geloven? En waarin? En wat betekent het voor ons om te gaan met mensen in onze omgeving die niet gelovig zijn, die atheïst zijn? Vragen waar ik straks in de overweging verder op in ga.

Met Stephànus achter de vleugel, die samen met Henk en het koor voor de muzikale omlijsting gaat zorgen, met Erwin en Marc achter de knoppen zodat deze technische verbinding mogelijk is, willen Noud-Lodewijk bij jullie in De Duif en ik vanachter mijn pc er samen een mooie viering van maken.

En laten we dan nu een moment van stilte nemen, een moment van rust, om met open hart deze viering ten volle te kunnen beleven.

Lied: Hoor, maar ik kan niet horen

t: H. Oosterhuis, m: A. Oomen

Hoor. Maar ik kan niet horen.

Mijn oren dichtgestopt.

Mijn adem opgekropt.

Mijn hart van leegte zwaar.

Ik ben nog niet geboren.

Ik ben niet ik. Niet waar.

Hoor. Maar ik wil niet horen.

Zou ik uw woord verstaan,

Ik moest uw wegen gaan,

U volgen hier en nu.

Ik durf niet zijn geboren
En leven toe naar U.

Hoor, roept Gij in mijn oren
En jaagt mijn angst uiteen.
O stem door merg en been
Verwek mij uit het graf,
Uw mens opnieuw geboren –
O toekomst, laat niet af.

Lezing: Uit de 1ste brief van Petrus 1, 3-9

Broeders en zusters, gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in zijn grote barmhartigheid deed herboren worden tot een leven van hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de dood.

Een onvergankelijke, onbederfelijke, onaantastbare erfenis is voor u weggelegd in de hemel.

In Gods kracht geborgen door het geloof, wacht gij op het heil, dat al gereed ligt om op het eind van de tijd geopenbaard te worden.

Dan zult gij juichen, ook al hebt gij nu, als het zo moet zijn, voor een korte tijd te lijden onder allerlei beproevingen.

Die dienen om de deugdelijkheid van uw geloof te bewijzen, dat zoveel kostbaarder is dan vergankelijk goud, dat toch ook door het vuur gelouterd wordt.

Dan zal, wanneer Jezus Christus zich openbaart, lof, heerlijkheid en eer uw deel zijn. Hem hebt gij lief zonder Hem ooit gezien te hebben. In Hem gelooft gij, ofschoon gij Hem ook nu niet ziet.

Hoe onuitsprekelijk, hoe hemels zal uw vreugde zijn, als gij het einddoel van uw geloof, de redding van uw ziel, bereikt.

Lezing: Zien in geloof

Willemijn van Liere / Theobaldusparochie

Zien in geloof,
is verder kijken dan de buitenkant.
Is kansen zien in wie kansloos is.
Is in een schuldig mens een stukje onschuld zien.

Zien in geloof,
is kijken met ogen vol hoop en verwachting.
Is de morgen zien als het nog nacht is.
Is in een kind in een stal een koning zien.

Zien in geloof,
is oog hebben voor wat verborgen is.
Is vrede zien in oorlogstijd.
Is in een medemens iets van God zien.

Lied: Dit ene weten wij

t: Henriëtte Roland Holst-van der Schalk

Dit ene weten wij en aan dit één
houden we ons vast in de donkere uren:
er is een Woord, dat eeuwiglijk zal duren,
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen.

Lezing: Evangelie volgens Johannes 20,19-31

In de avond van die eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats der leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei:

'Vrede zij u.' Na dit gezegd te hebben toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen.

Nogmaals zei Jezus tot hen: 'Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u.'

Na deze woorden blies Hij over hen en zei: 'Ontvang de heilige Geest.

Aan wie ge de zonden vergeeft, zijn ze vergeven, en aan wie ge ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.'

Tomas, een van de twaalf, ook Didymus genaamd, was echter niet bij hen, toen Jezus kwam.

De andere leerlingen vertelden hem: 'Wij hebben de Heer gezien.' Maar hij antwoordde:

'Als ik niet in zijn handen het teken van de nagelen zie en mijn vinger in de plaats van de nagelen kan steken en mijn hand in zijn zijde leggen, zal ik het niet geloven.'

Acht dagen later waren zijn leerlingen weer in het huis bijeen, en nu was Tomas er bij.

Hoewel de deuren gesloten waren, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: 'Vrede zij u.'

Vervolgens zij Hij tot Tomas: 'Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen.

Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde, en wees niet langer ongelovig, maar gelovig.'

Toen riep Tomas uit: 'Mijn Heer en mijn God!'

Toen zei Jezus tot hem: 'Omdat ge Mij gezien hebt, gelooft ge?'

Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.'

Nog vele andere tekenen heeft Jezus gedaan in het bijzijn van zijn leerlingen, welke niet in dit boek zijn opgetekend, maar deze hier zijn opgetekend, opdat gij moogt geloven, dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat gij door te geloven leven moogt bezitten in zijn Naam.

Overweging door Maranca Schenkeveld

“Ik geloof. Geloof ik?” Dat leek me een mooie startzin voor vandaag.

Centraal hierbij staat het verhaal van de ongelovige Tomas. Tomas was niet van het goedgelovige soort. Voor hem gold: eerst zien, dan geloven. Toen hem verteld werd dat Jezus in het midden van zijn vrienden was geweest, geloofde hij het niet. Acht dagen later kwam Jezus opnieuw in hun midden, en dit keer was Tomas er zelf bij.

Jezus nodigde Tomas uit: *'Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde, en wees niet langer ongelovig, maar gelovig.'* Zoals het opgeschreven is lijkt Jezus niet boos. Hij geeft Tomas slechts de gelegenheid zich te laten overtuigen. Toch komt het antwoord van Jezus voor mij enigszins verbolgen

over. 'Omdat ge Mij gezien hebt, gelooft ge? Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.' Kunnen wij dat dat? Geloven zonder gezien te hebben?

Geloven is iets "voor waar aannemen". Dit geldt bij uitstek natuurlijk voor ONS GELOOF. Er bestaat geen wetenschappelijk bewijs voor het bestaan van God. In de wiskunde kunnen stellingen onomstotelijk bewezen worden, maar dat geldt niet voor de vraag of God bestaat. En toch geloven wij! Wij voelen dat er méér is dan wij kunnen zien, méér is dan wij weten. En dat méér, dat kan kracht geven, troost, verbinding scheppen met mede-gelovigen. Onze Duif-gemeenschap is daar een prachtig voorbeeld van! Samen geloven, samen delen, samen lachen, samen huilen.

Het woord GELOVEN staat voor méér dan alleen het religieuze geloven. In onze taal staat het ook voor het "voor waar aannemen" wat een ander zegt. Als ik iets vertel aan een ander, probeer ik dat zo waarheidsgetrouw mogelijk te doen. En gelijk het spreekwoord "zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten" ga ik ervan uit, dat anderen dat ook doen. Met andere woorden: ik geloof hetgeen de ander mij vertelt, ik neem het voor waar aan. En dan kom ik wel eens bedrogen uit, dat gebeurt. Maar dat weerhoudt me er toch niet van om te blijven geloven in de woorden van anderen. En niet alleen in zijn/haar woorden, maar vooral ook in zijn/haar oprechtheid. Ben ik daarmee goedgegelovig? Ja, misschien wel. Maar het is voor mij essentieel om uit te kunnen gaan van het goede van mijn medemensen, van hun goede wil en hun oprechtheid. Elkaar vertrouwen. Want als dat niet meer kan, waar blijven we dan? Bert had het afgelopen zondag over vertrouwen. Een keten van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Die keten van vertrouwen waarmee de goede dingen gebeuren. Vertrouwen in de oprechtheid van de ander is geloven in de oprechtheid van de ander.

Ik ga terug naar het woord GELOVEN en dan vooral zijn tegenhanger: NIET geloven. Tijdens de liturgievergadering vroeg ik "*Wat betekent het voor je om te gaan met mensen in je omgeving die niet gelovig zijn, atheïst zijn. Wat doet het met je?*" Het was verrassend te horen dat de meesten van die avond ervaren dat ze alleen staan in hun dagelijkse omgeving als het op het geloof aankomt. In hun omgeving vinden de meeste mensen het prima als de ander gelooft en naar de kerk gaat, ze zijn ook blij voor die persoon, "als wij maar niet hoeven". Wat doet dit met ons? Laten we ons daardoor meer of minder uit over ons geloof? Zelf heb ik ook veel mensen in mijn omgeving die niet gelovig zijn. Ik weet van mezelf dat ik het moeilijk vind om met hen te praten over mijn geloof. Niet dat ik me schaam, geenszins, maar ik vind het moeilijk om de discussie aan te gaan. Ben ik daarom minder gelovig? Nee, dat ben ik niet. Twijfel ik? Nee, ook niet. Maar in plaats van erover praten geef ik er de voorkeur aan om het om te zetten in daden.

Teruggaand naar de vraag tijdens de liturgievergadering "wat doe het met je, niet-gelovigen om je heen?" Sommigen ervaren dat ze soms vreemde, domme vragen krijgen zoals "geloof je dat je later naar de hemel gaat? Of "geloof je echt dat de wereld in 7 dagen geschapen is?" Iemand verzuchtte "Wat moet ik aarmee?" Misschien een tegenvraag stellen: "Wat moet ik met dit soort vragen? Waarom stel je die rare vragen?" Mensen die niet geloven hebben nogal eens vooroordelen of doen aannames ten aanzien van mensen die wèl geloven. Misschien zijn ze al op jonge

leeftijd uit de kerk gestapt en zijn ze, ten opzichte van geloof en religie, blijven hangen of stil gaan staan in hun aversie van toen. En terwijl de één stilstaat in zijn ideeën over religie, heeft een ander zich doorontwikkeld. En dan lijkt gezamenlijk praten over dat onderwerp erg moeilijk.

Maar uiteindelijk zijn we allemaal mensen en staan we naast elkaar: mensen die geloven in God en mensen die zeggen niet gelovig te zijn, zichzelf atheïst noemen. Ik zie het als een voorrecht dat wij mogen en kunnen nadenken over het geloof, over wat het voor ons betekent, welke zingeving het ons kan bieden of leidraad in het leven. Het is een voorrecht dat wij onze eigen overwegingen mogen maken en onze eigen beslissingen mogen nemen ten aanzien van levensvragen en zaken die in de kerk besproken worden. We hoeven niet zonder meer de officiële standpunten van de kerk over te nemen. Zeker hier in De Duif zijn we daar eigengereid genoeg voor. En een beetje twijfel zo hier en daar kan geen kwaad. Het is een basis om verder na te denken.

Bij de voorbereiding van deze viering zei Diana: “Iedereen gelooft wel in iets”. In God, de liefde, normen en waarden. Mijn nichtje Aïda is een mooi voorbeeld: ze is heel ernstig ziek geweest. Ik heb meermaals een intentie voor haar uitgesproken. Toen ik haar daarover schreef, reageerde ze me het volgende terug: “Super lief, het ontroert me. Geloven doe ik niet behalve in het feit dat we deze periode van ziekte straks met een positieve noot kunnen afsluiten.” Einde citaat. In plaats van geloven in God geloofde ze in de goede afloop. Dat is óók geloven, maar dan anders.

Ik ken veel mensen die zeggen niet in God te geloven, maar wel in normen en waarden. En die laatste komen verrassend vaak overeen met degene die wij als gelovigen hanteren: oog hebben voor de noden van de ander, delen wat je delen kunt, eerbied en respect voor elkaar. En dat laatste, eerbied en respect voor elkaar, is essentieel! Respect voor elkaars geloof, wàr de ander dan ook in gelooft, eerbied voor elkaars leven, respect en eerbied voor de aarde waarop we leven. Als we dat doen, maakt het dan nog uit of we ons “gelovige” noemen of niet?

In het gedichtje dat als 2e lezing voorgelezen is herken ik zowel mensen die in God geloven als mensen die niet in God geloven. Ik lees het graag nog een keer voor, misschien zien jullie dat ook zo.

*Zien in geloof,
is verder kijken dan de buitenkant.
Is kansen zien in wie kansloos is.
Is in een schuldig mens een stukje onschuld zien.*

*Zien in geloof,
is kijken met ogen vol hoop en verwachting.
Is de morgen zien als het nog nacht is.
Is in een kind in een stal een koning zien.*

*Zien in geloof,
is oog hebben voor wat verborgen is.
Is vrede zien in oorlogstijd.
Is in een medemens iets van God zien.*

Moge dat zo zijn.

Pianomuziek – Schubert, Arabesk

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Eeuwige, die in ons woont,
En zo, de herinnering aan het Verbond met ons levend houdt.
Ik geloof in de Eeuwige die ons elke dag tekenen geeft
van Zijn aanwezigheid in ons mensen.

Ik geloof in de kracht van de Geest van God,
die vorm geeft aan onze toekomst,
die niet blijft staan bij het verleden,
die ons rust geeft na spanning,
die ons het goede leert kennen in kwade tijden,
Een Heilige Geest die ons inspireert als wij leeg en afgemat zijn.

Ik geloof door Jezus de Messias
in de menswording van het goddelijke,
in de mogelijkheid van tegenspraak,
in de genezing van lichamelijke en geestelijke kwetsuren.
En dat ik in navolging van het lijden en sterven van Jezus,
onze werkelijkheid zich kan omkeren,
als ook wij ons lijden en onze pijn opnemen.

Ik geloof in de gemeenschap van mensen,
die bezield door geloof, struikelend op zoek zijn
naar het beste in zichzelf, in elkaar en in de wereld.
Mensen die in de wereld in verbinding willen staan
met hun medemens, zowel dichtbij en als ver weg.

Ik geloof!

Amen.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke / jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QR code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift.

Stichting De Duif

Pianomuziek – Arabesk, Schubert

De intenties uit groene Boek en door de Zoomers

Ik wil bidden voor alle mensen die ziek zijn, lichamelijk of mentaal. Niet alleen de zieken binnen onze Duifgemeenschap maar ook daarbuiten. Mogen zij kracht ervaren om te strijden tegen hun ziekte, maar ook om te kunnen accepteren wat niet veranderd kan worden. Mogen zij ook veel liefde ervaren, want liefde geeft draagkracht en sterke vleugels kunnen veel dragen.

Ik wil bidden voor meer eerbied en respect voor elkaar, begrip voor de ander en tolerantie. Dat het als een olievlek mag verspreiden zodat meer en meer mensen het mogen ervaren en helpen het verder te verspreiden.

Amen

Dienst van de tafel

Aankondiging van en inleiding op de dienst van de tafel

We zijn toegekomen aan de Dienst van de tafel. Het eeuwenoude ritueel van breken en delen van brood en wijn. Als tafelgebed is het lied “Nooit hoorden wij andere stemmen dan de onze” gekozen, het 2^e lied van vandaag dat door Huub Oosterhuis is geschreven. Het koor zal dit voor ons zingen en als je wilt, zing dan mee.

Lied: Nooit hoorden wij andere stemmen

t: Huub Oosterhuis

Nooit hoorden wij
andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen,
nooit andere
goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel
over de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weggetild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen
zo zouden wij moeten leven.

Uitnodiging voor het breken van brood en delen wijn

Pianomuziek

Lied: Ik zal niet rusten

t: Huub Oosterhuis; m: Antoine Oomen

Ik zal in mijn huis niet wonen,
ik zal op mijn bed niet slapen,
ik zal mijn ogen niet dicht doen,
ik zal niet rusten, geen ogenblik,
voordat ik heb gevonden:

een plek waar Hij wonen kan,
een plaats om te rusten voor Hem
die God is, de enige ware.

Ik zal in mijn huis niet wonen,
ik zal mijn ogen niet dicht doen,
ik zal niet rusten, geen ogenblik,
ik mag versmachten van dorst,
tot ik gevonden heb:

een plek waar de doden leven
de plaats waar recht wordt gedaan
aan de verworpenen der aarde.

Onze Vader

Onze Vader,
Alom aanwezig in het universum,
Uw naam zij geprezen
Moge het Goddelijk bewustzijn
In ons allen neerdalen
Zodat uw wil en de onze gelijk zijn
Moge inzicht ervoor zorgen
Dat we leren delen
Want er is voldoende voor iedereen
Moge iedere stap
Er een van vergeving zijn
Moge het ego
Plaats maken voor dat Goddelijke bewustzijn
Zodat er eindelijk vrede zal komen
In ons hele wezen.
Dat vragen wij U in Christus naam
Amen.

Mededelingen

Slotlied: Veel te laat

t. Huub Oosterhuis / Augustinus

Veel te laat heb ik jou lief gekregen
schoonheid wat ben je oud wat ben je nieuw
veel te laat heb ik jou lief gekregen.

Binnen in mij was je, ik was buiten
en ik zocht jou als een ziende blinde
buiten mij, en uitgestort als water
liep ik van jou weg en liep verloren
tussen zoveel schoonheid die niet jij was.

Toen heb jij geroepen en geschreeuwd,
door mijn doofheid ben jij heen gebroken.
Oogverblindend ben jij opgedaagd
om mijn blindheid op de vlucht te jagen.
Geuren deed jij en ik haalde adem,
nog snak ik naar adem en naar jou.

Proeven deed ik jou en sindsdien dorst ik,
honger ik naar jou. Mij, lichtgeraakte,
heb jij doen ontbranden. En nu brand ik
lichterlaaie naar jou toe, om vrede.

Afsluiting

Zo zijn we aan het einde van deze viering gekomen. Wat jullie niet wisten is dat het er 3 weken geleden nog op leek dat er vandaag geen viering zou zijn. Simpelweg omdat er voor vandaag geen voorganger beschikbaar was. Dat leek me heel erg jammer voor ons allemaal. Daarom heb ik toen gevraagd of er een voorganger was die het samen met mij wilde doen. Want alleen is het echt veel werk, maar met z'n tweeën is het goed te doen. Noud-Lodewijk stelde zich gelukkig beschikbaar. En zo hebben we samen vandaag een mooie viering kunnen houden, waarbij alle eer aan Noud-Lodewijk voor de keuze van de liederen en de gebeden en het opmaken van het boekje. Mijn bescheiden rol bestond uit de keuze van de lezingen en de overweging houden. Dank je wel Noud-Lodewijk!

Dank ook aan Erwin & Marc voor hun inzet achter de knoppen, waardoor het voor mij mogelijk was om vanuit Zuid-Frankrijk aan deze viering deel te kunnen nemen.

Dank aan Stephanos, Henk en alle koorleden voor hun mooie muzikale bijdrage.

Dank aan jullie allemaal, in De Duif aanwezig of via Zoom, dat jullie er vandaag bij wilden zijn!

Dan vraag ik Noud-Lodewijk om nu achter de tafel te gaan staan als ik de zegen ga uitspreken.

Zegenbede

Moge God ons zegenen met onrust bij gemakkelijke antwoorden, halve waarheden, en oppervlakkige relaties zodat er diepgang vanuit ons hart moge leven.

Moge God ons zegenen met boosheid over onrechtvaardigheid, onderdrukking, en uitbuiting van mensen zodat we werken voor rechtvaardigheid, vrijheid, en vrede.

Moge God ons zegenen met tranen die we plengen voor hen die lijden door pijn, verwerping, honger en oorlog, zodat we onze handen zullen uitstrekken tot troost.

En moge God ons zegenen met zoveel dwaasheid dat we geloven een verschil te kunnen maken in de wereld. Zodat we datgene bereiken waarvan anderen zeggen dat het onmogelijk is.

Tegendraads, divers en verbonden.

Gezegend zijn we met elkaar.

Amen

Een heel fijne zondag toegewenst allemaal!